

FIB - Conceptes Avançats de Programació

REFLEXIÓ

CAP: Reflexió i Auto-referència

Definició

Reflection

def.

the ability of a computer program to examine and modify the structure and behavior (specifically the values, meta-data, properties and functions) of an object at runtime

És l'estudi de (les conseqüències de) l'**auto-referència** en els llenguatges de programació.

L'auto-referència en el llenguatge té sovint conseqüències paradòxiques i divertides: *Hi ha tres tipus de persones al món, els que saben comptar i els que no.*

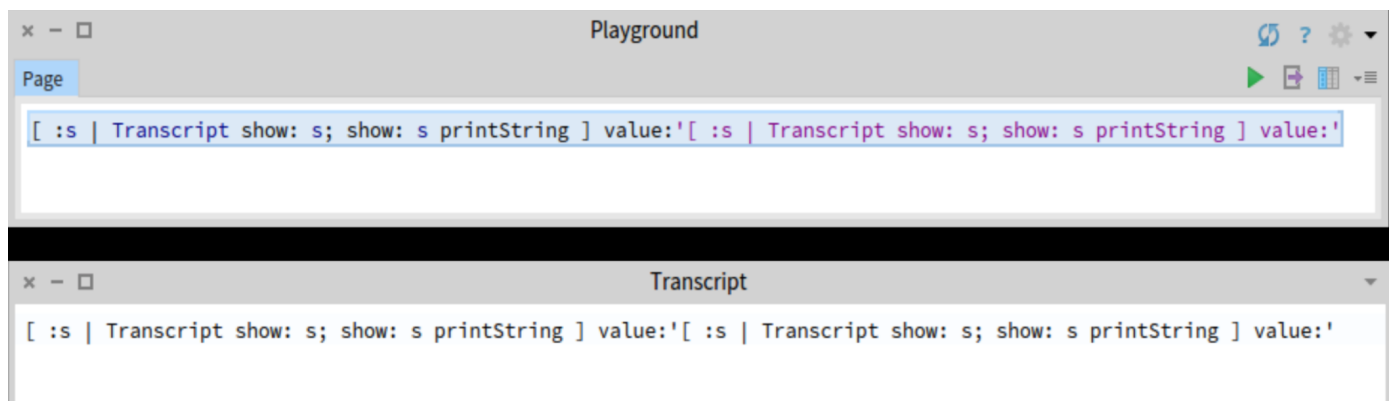
És força conegut l'impacte que ha tingut en matemàtiques el reflexionar al voltant de l'auto-referència. Fins i tot en el cinema...

Auto-referència: Com és possible que un sistema sigui capaç de pensar-se a si mateix?

Quines

En informàtica hi ha moltes oportunitats per a l'auto-referència:

Una de ben coneguda per vosaltres és la propietat d'una funció (mètode, procediment, etc.) de cridar-se a ella mateixa, és a dir, la **recursivitat**, i les estructures de dades recursives, però n'hi ha d'altres...


```
[ :s | Transcript show: s; show: s printString ] value:'[ :s | Transcript show: s; show: s printString ] value:'
```

```
[ :s | Transcript show: s; show: s printString ] value:'[ :s | Transcript show: s; show: s printString ] value:'
```

Els programes que s'escriuen a ells mateixos, és a dir, el seu output és el seu mateix llistat. També es coneixen com a **quines** .

```

public class Quine
{
    public static void main( String[] args )
    {
        char q = 34;          // Quotation mark character
        String[] l = {        // Array of source code
            "public class Quine",
            "{",
            "    public static void main( String[] args )",
            "    {",
            "        char q = 34;          // Quotation mark character",
            "        String[] l = {        // Array of source code",
            "            ",
            "        };",
            "        for( int i = 0; i < 6; i++ )          // Print opening code",
            "            System.out.println( l[i] );",
            "        for( int i = 0; i < l.length; i++ )    // Print string array",
            "            System.out.println( l[6] + q + l[i] + q + ', ' );",
            "        for( int i = 7; i < l.length; i++ )    // Print this code",
            "            System.out.println( l[i] );",
            "    }",
            "}",
            "};",
            "for( int i = 0; i < 6; i++ )          // Print opening code",
            "    System.out.println( l[i] );",
            "for( int i = 0; i < l.length; i++ )    // Print string array",
            "    System.out.println( l[6] + q + l[i] + q + ', ' );",
            "for( int i = 7; i < l.length; i++ )    // Print this code",
            "    System.out.println( l[i] );",
        };
    }
}

```

Problema de l'aturada

Teorema: No hi ha cap programa que calculi la funció

$$halt(p, d) = \begin{cases} true & \text{if } (p(d) \downarrow) \\ false & \text{if } (p(d) \uparrow) \end{cases}$$

Idea de la demostració: Suposem que el programa existeix i fent servir l'auto-referència arribem a una contradicció.

Notació: El programa p amb input d s'atura $\equiv p(d) \downarrow$ i direm que $p(d) \uparrow$ si no s'atura.

Programes que s'auto-modifiquen.

Però el ventall de possibilitats és més ampli: Programes que s'auto-modifiquen.

Binary code	Original notation	Modern mnemonic	Operation
000	S, CI	JMP S	Jump to the instruction at the address obtained from the specified memory address $S^{[t-1]}$ (absolute unconditional jump)
100	Add S, CI	JRP S	Jump to the instruction at the program counter plus (+) the relative value obtained from the specified memory address $S^{[t-1]}$ (relative unconditional jump)
010	-S, C	LDN S	Take the number from the specified memory address S, negate it, and load it into the accumulator
110	c, S	STO S	Store the number in the accumulator to the specified memory address S
001 or 101 ^[t-2]	SUB S	SUB S	Subtract the number at the specified memory address S from the value in accumulator, and store the result in the accumulator
011	Test	CMP	Skip next instruction if the accumulator contains a negative value
111	Stop	STP	Stop

1. ^{a b} As the program counter was incremented at the end of the decoding process, the stored address had to be the target address -1.

2. ^a The function bits were only partially decoded, to save on logic elements.^[26]

```

0000:00000000000000000000000000000000
0001:1001101111100010111110000111111
0002:00111000100001100000000000000000
0003:00111000100001100000000000000000
0004:10111000100000100000000000000000
0005:10011000000001100000110000110000
0006:11111001110000100000000000000000
0007:11011000100000100000000000000000
0008:00000000100000110000000000000000
0009:01011001110000000011110000111100
0010:10100000000001000000000000000000
0011:11011010001000010000000000000000
0012:00111011011001100000000000000000
0013:00111010101000100000110000110000
0014:10100010001001100000000000000000
0015:10000000000001000000000000000000
0016:11011011111000010000000000000000
0017:001110111110001100011110000111100
0018:00111011111000100000000000000000
0019:10000000000001100000000000000000
0020:01111011110000100000000000000000
0021:00000010001000110000110000110000
0022:00000011110001110000000000000000
0023:00000010010000000000000000000000
0024:00000010001000000000000000000000
0025:00000000000000001111110000111111
0026:01100000000000000000000000000000
0027:11111111111111111111111111111111
0029:000000000000000000000000100011111
0030:011110111111000101111110000111111
0031:00001011011000000000000000000001
0000: NUM 0 ; ignored (used as a constant)
0001: LDN 25 ; read value from line 25, negate it
0002: STO 28 ; store this value into 28
0003: LDN 28 ; load and negate (i.e. +ve value at line 25)
0004: SUB 29 ; subtract value from line 29 (effectively + constant)
0005: STO 25 ; store as new value at line 25 (24, 23...)
0006: LDN 31 ; load value at line 31, negate it
; delay loop follows
0007: SUB 27 ; subtract -1 (add 1)
0008: CMP ; skip jump if negative (initially +ve)
0009: JMP 26 ; jump to line 7
; end of delay loop
0010: LDN 05 ; calculate Line5 minus 1
0011: SUB 27
0012: STO 28
0013: LDN 28
0014: STO 05 ; store -> Line5
0015: LDN 01 ; Line1-1 -> Line1
0016: SUB 27
0017: STO 28
0018: LDN 28
0019: STO 01
0020: SUB 30 ; value at line 30 is to make accumulator +ve when it reaches top
0021: CMP ; skip 'STOP' if still -ve
0022: STOP ; program end
0023: JMP 00 ; jump to value at line0, which is 0, so line 1
0024:
0025:
0026: NUM 6 ; represents line 7
0027: NUM -1
0028:
0029:
0030:
0031:

```

L'auto-modificació pot ser necessària per:

- Ofuscació i camuflatge (virus polimòrfics, shellcodes, etc.)
- Optimització (Just-in-Time compilation)
- Generació de codi en temps d'execució (Synthesis Kernel)
- Turing-completesa en conjunts limitats d'instruccions (OISC machine)
- Aprenentatge computacional (Meta-learning)
- Tolerància a errors (Space shuttle OS)

CAP: Reflexió, Fonaments

A mida que un llenguatge de programació esdevé **d'un nivell més alt d'abstracció**, la seva implementació en termes de la màquina subjacent comporta **més i més compromisos** per part de l'implementador: Quins casos optimitzar i quins no, etc. L'**habilitat per integrar** quelcom fòra de l'abast del llenguatge es **torna més i més limitada**.

Reflexió

Habilitat d'un programa de **manipular com a dades** quelcom que representa l'**estat del programa** mentre aquest s'executa.

Hi ha dos aspectes d'aquesta manipulació: **introspecció** i **intercessió**.

Introspecció:

Habilitat d'un programa d'**observar**, i per tant **raonar**, sobre el seu propi estat.

Intercessió:

Habilitat d'un programa de **modificar** el seu propi estat o d'**alterar la seva pròpia interpretació** (semàntica).

Tots dos aspectes requereixen d'un mecanisme per codificar l'estat de l'execució com a dades. Proporcionar aquest estat s'anomena reificació.

Sistema reflexiu

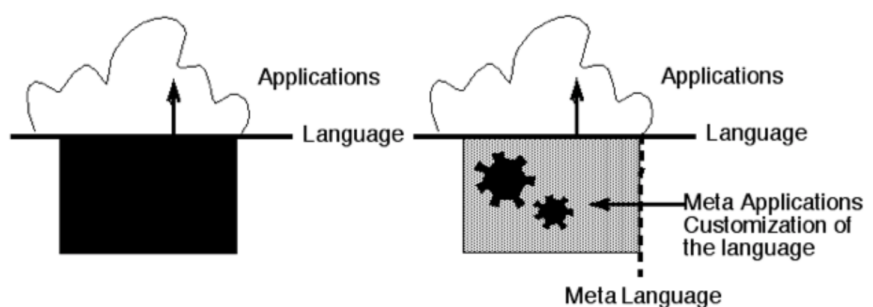
“Un sistema que es té a ell mateix com a domini (de l'aplicació) i que està connectat causalment amb aquest domini pot ser considerat un **sistema reflexiu**”

- Un sistema reflexiu té una **representació interna d'ell mateix**.
- Un sistema reflexiu és capaç d'**actuar sobre ell mateix** amb la seguretat que aquesta representació estarà connectada causalment amb el sistema.
- Un sistema reflexiu té capacitat d'**auto-representació** -estàtica- i d'**auto-modificació** -dinàmica- continuament sincronitzades.

Llenguatge / Meta-llenguatge

El meta-llenguatge i el llenguatge poden ser:

- diferents (p.ex. Scheme i un llenguatge OO)
- el mateix (p.ex. Smalltalk, CLOS). En aquest cas direm que tenim una arquitectura metacircular.

Tipus de reflexió

Reflexió estructural (structural reflection)

Capacitat del llenguatge de programació de proporcionar una **reificació* completa del **programa** que s'està executant i dels **tipus abstractes de dades**.

Reflexió de comportament (behavioral reflection)

Capacitat del llenguatge de programació de proporcionar una **reificació** completa de la seva pròpia **semàntica i implementació** (processador) i de les dades i implementació del run-time system.

Distinció

La distinció entre **Reflexió estructural** i **Reflexió de comportament** i entre **Introspecció** i **Intercessió** és ortogonal.

Reflexió estructural i Reflexió de comportament

La primera distinció determina quin tipus d'accés tenim a la representació,

Introspecció i Intercessió

la segona distinció determina què podem fer amb aquesta representació.